

Complexnummer: 522096

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

-

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

522097, 522098

Woonplaats

Nieuwolda

Gemeente

Oldambt

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdobject

Hoofdweg West 25, 9944 EA te Nieuwolda

Complexomschrijving

Inleiding

Oldambtster DWARSHUISBOERDERIJ, waarvan het voorhuis in 1905 is gebouwd in een Eclectische stijl, vermoedelijk onder architectuur van W. Snater uit Bellingwolde, voor een reeds bestaande schuur (omstreeks 1750). De opdrachtgever was de heer B.M. Barlagen. In de jaren twintig zijn de zaadvensters vervangen door slaapkamervensters (aannemer K. Smith uit Nieuw-Scheemda). In 1926 is in het woongedeelte een aantal bestaande kamers verbouwd tot eetkamer, badkamer en slaapkamer. Aan de zijgevel van het voorhuis was oorspronkelijk een serre gebouwd; deze is afgebroken. In de jaren 1940-1945 is er bij de hoofdschuur een vrijstaande BIJSCHUUR gebouwd. Verder hebben er na 1945 nog een aantal wijzigingen plaatsgevonden met name aan de schuur. Al deze wijzigingen hebben het beeld als zodanig nauwelijks aangetast.

De boerderij, waarin tegenwoordig een kinderwagenmuseum is gevestigd, is beeldbepalend gelegen aan de doorgaande weg van 't Waar naar Nieuwolda. Bij de boerderij hoort een grote tuin waarin restanten van een landschappelijke aanleg zijn terug te vinden, zoals een bergje en een gracht. In de tuin een aantal monumentale bomen als een treurbeuk en een rode kastanje.

Waardering

Complex bestaande uit een dwarshuisboerderij met vrijstaande bijschuur van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een boerderijcomplex, dat in verschillende bouwperiodes zijn huidige uiterlijk heeft gekregen
- vanwege het opvallende materiaalgebruik en de detaillering van het voorhuis
- vanwege de ruimtelijk-visuele en functionele relatie van de samenstellende onderdelen
- vanwege de beeldbepalende ligging aan de doorgaande weg van 't Waar naar Nieuwolda

Monumentnummer*: 522097

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	31 oktober 2001
Kadaster deel/nr	82769/25

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nieuwolda	Oldambt	Groningen

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nieuwolda	H			156

Omschrijving**

Omschrijving

DWARSHUISBOERDERIJ waarvan het VOORHUIS (1905) is opgetrokken in een doorgebakken bruine baksteen op een gepleisterd trasraam, gedecoreerd met gebouchardeerde gepleisterde panelen. Het schilddak, gedekt met leien in maasdekking, heeft twee gemetselde schoorstenen, en een kroonlijst bestaande uit een zinken goot met fries van decoratieve panelen van kunstgraniet. De gevels hebben gemetselde hoekpilasters en worden geleed door H-vensters onder een segmentboog met sluit- en aanzetstenen van kunstgraniet en boogtrommel met gedecoreerd kunstgraniet, en houten onderdorpels. De bovendorpels worden met elkaar verbonden door gevelbanden van gedecoreerd kunstgraniet, de onderdorpels door een cordonlijst van kunstgraniet.

De hoofdentree bevindt zich in de voorgevel (zuidoost) in een iets doorgetrokken middenrisaliet onder een steekkap met kroonlijst met consoles. De entree bestaat uit een dubbele paneeldeur met deurlichten met smeedwerk en half rond bovenlicht binnen een gepleisterde rondboogportiek met gepleisterde omlijsting, bestaande uit pilasters met fantasiekapiteel en gepleisterde sluit- en aanzetstenen. Voor de entree een natuurstenen stoep (vier treden) tussen twee zijwanden waarin de initialen van de opdrachtgevers en het bouwjaar: "19 B.M.B." en "I.E.O. 05". Aan weerszijden van de entreepartij in blokken gepleisterde pilasters met fantasiekapiteel; boven de entreepartij een balkon met houten balustrade met balusters en handlijst, en twee ijzeren vazen, steunend op twee decoratieve consoles met leeuwenkop. Het balkon is toegankelijk via openslaande deuren met deurlichten en licht getoogd bovenlicht, binnen een gepleisterde omlijsting met sluitsteen. Aan weerszijden van de openslaande deuren gepleisterde pilasters met fantasiekapiteel. In de steekkap een dakkapel met gebogen gepleisterde beëindiging, waarop twee gepleisterde siervazen; gepleisterde hoekpilasters, en openslaand venster met half rond bovenlicht met rondboog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen; gepleisterde klauwstukken.

Links en rechts van het middenrisaliet twee H-vensters met bovenlicht met glas-in-lood strips onder een segmentboog met sluit- en aanzetstenen van kunstgraniet en boogtrommel met gedecoreerd kunstgraniet. In de mezzanino vier vierruits vensters.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In de noordoostgevel twee H-vensters onder een segmentboog met sluit- en aanzetstenen van kunstgraniet en boogtrommel met gedecoreerd kunstgraniet, een dubbel H-venster en drie getoogd zaadvensters onder een segmentboog met sluit- en aanzetstenen van kunstgraniet.

In de zuidwestgevel twee H-vensters onder een segmentboog met sluit- en aanzetstenen van kunstgraniet en boogtrommel met gedecoreerd kunstgraniet, een groot venster (niet origineel), drie getoogde keldervensters en in de mezzanino vier vierruits vensters en een getoogd w.c. venster.

De aangekapte HOOFDSCHUUR (omstreeks 1750) heeft aan beide zijden twee krimp en is opgetrokken in een rood-bruine baksteen onder een aangekapt schilddak met wolfeind met houten piron en een gemetselde schoorsteen. Het dak is deels gedekt met een rode Hollandse pan, deels met een grijze muldenpan. In de eerste krimp van de zuidwestgevel, aan de in doorgebakken bruine baksteen opgetrokken zuidoostkant een H-venster; aan de zuidwestzijde een kroonlijst, vier H-vensters, een vierruits venster en twee keldervensters, alle onder een rollaag van gesinterde baksteen. In de tweede krimp, in de zuidoostkant een deur (niet origineel); aan de zuidwestzijde met bakgoot op gemetselde klossen vier getoogde ijzeren schuurvensters met roedenverdeling en segmentboog van donkere baksteen, een getoogde deur, en een inham met deuren (niet origineel).

In de eerste krimp van de noordoostgevel, aan de in doorgebakken bruine baksteen opgetrokken zuidoostkant een ijzeren roosvenster; aan de noordoostkant (jongere) dubbele schuurdeuren met latei. In de tweede krimp aan de noordoostkant een venster (niet origineel) en zes houten uitspringende "bakken" (niet-origineel).

In de achtergevel (noordwest) met goot op gemetselde klossen, hoge deeldeuren (schuifdeuren), drie houten drieruits vensters (niet origineel), drie zaadvensters, lage schuifdeuren.

De ten zuidwesten van de hoofdschuur aangebouwde kleine schuur (uit 1930), is voor bescherming van ondergeschikt belang vanwege verbouw. Dit geldt ook voor de andere aangebouwde schuurtjes aan zuidwestgevel van de hoofdschuur.

In het INTERIEUR van het woongedeelte zijn onder meer van belang: in de hoofdgang het plafond met stucornamenten; de in marmermotief geverfde lambrizing met erboven een rand met sjabloonschilderingen; de paneeldeuren met erboven een stucornament (vaas met fruit); de gepleisterde rondboog met gedecoreerde vierkante vlakken. In de voorkamer (oost) het rijk gedecoreerde plafond van linnen, papier-maché, en stuc; de houten vensterbanken met panelen; de zwart marmeren schouw met rood marmeren accenten, en schacht met gepleisterde pilasters met fantasiekapiteel, rijk bewerkte kroonlijst en stucornament waarop akkerbouwattributen. In de voorkamer (zuid) de zwart marmeren schouw met bruin-crème geaderde marmeren accenten; de suite deuren met deurlichten van geslepen glas met roedenverdeling; de houten vensterbanken met panelen. In de eetkamer het stucplafond met rozet. In de slaapkamer het stucplafond met florale motieven (onder andere margrietten). In de badkamer de tegellambrizing; de tegelvloer. In het achterhuis de tegelvloer met decoratieve patronen. In de kelder de plavuizenvloer.

Waardering

Dwarshuisboerderij van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een dwarshuisboerderij uit 1905 met oudere schuur

- vanwege het opvallende materiaalgebruik en de detaillering van het voorhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de rijk gedecoreerde interieuronderdelen
- vanwege de ruimtelijk-visuele en functionele relatie met de vrijstaande bijschuur
- vanwege de beeldbepalende ligging aan de doorgaande weg van 't Waar naar Nieuwolda

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 522098

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	31 oktober 2001
Kadaster deel/nr	82769/30

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nieuwolda	Oldambt	Groningen

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nieuwolda	H			156

Omschrijving**

Omschrijving

BIJSCHUUR uit omstreeks 1943, opgetrokken in een rode baksteen op een trasraam van gesinterde klinkers. Het zadeldak gedekt met een rode muldenpan. De beide iets uitkragende topgevels zijn afgezet met een rollaag van gesinterde steen en hebben een metseldecoratie van gesinterde steen. In de noordoostgevel dubbele schuurdeuren, en erboven een deur. In de zuidoostgevel een deur, een venster, twee bijelkaar geplaatste vensters en drie bijelkaar geplaatste vensters. In de noordwestgevel twee keer drie bijelkaar geplaatste vensters en een deur. In de zuidwestgevel drie bijelkaar geplaatste vensters en in de topgevel twee bijelkaar geplaatste vensters. Alle vensters zijn staand. Zowel deuren als vensters hebben een betonlatei.

Waardering

Bijschuur van algemeen belang

- als voorbeeld van een bijschuur uit de eerste helft van de jaren veertig van deze eeuw
- vanwege de gaafheid van het exterieur
- vanwege de ruimtelijk-visuele en functionele relatie met de boerderij

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Bijschuur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument